

HAJNAL

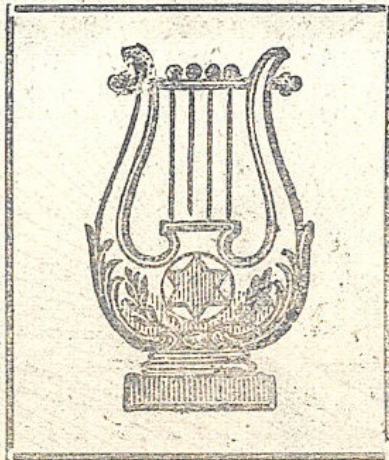
Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

37-ik szám.

1908 Nover be 12

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

A HAJNAL szerkesztőségénél a következő imádságos könyvek kaphatók

Rendelési cím:
☛ „HAJNAL“
217 Third Street,
PASSAIC, N. J. ☛

Aranykorona. Diszes vászonkötés ..\$1.50 — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.50. — Ájtatosság gyöngyei. Művészi kivitelű gyöngyház betétes kötés ..\$1.25. — Beteggek gyógyítója. Diszes elefántcsont kötés ..\$2.25. — Énekeskönyv. Kottával. Diszes vászonkötés ..\$1.25. — Égi Manna. Vászonkötés ..\$0.30. — Diszes celluloidkötés ..\$0.50. — Művészi kivitelű csontkötés ..\$1.25. — Nagyobb diszes elefántcsontkötés ..\$2.25. — Görögszertartásu teljes énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.30. — Jézus az én kívánságom. Diszes vászonkötés, kisebb ..\$0.50. — Nagyobb ..\$1.00. — Lelki Manna. Egyszerű vászonkötés ..\$0.35. — Finom puha bőrkötés ..\$1.00. — Mária bűnösök szószólója. Diszes elefántcsontkötés ..\$1.75. — Mennyei hangok. Oktató, szertartásos, imádságos és énekeskönyv. Keresztény családok kincse. Diszes vászonkötés ...\$2.00. — Remek elefántcsontkötés ..\$3.50. — Orgona-virágok. Diszes vászonkötés ..\$0.85. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.40. — Domborműves elefántcsontkötés ...\$2.60. — Orgonahangok. A legnagyobb énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$3.00. — Páduai Szent Antal imádságos könyve ..\$0.30. — Rózsakert. Közép. Diszes zománckötés ..\$1.20. — Szentírás. Diszes kötés ..\$5.00.

Mindenféle iskolai könyvek, katekizmusok, bibliák stb. kaphatók. -- Árak 1 centes bélyegekben is beküldhetők.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden esütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year — egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre - \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

TÉLI ESTÉK. . . .

Írta: Messerschmiedt Géza.

zok a kedves téli esték

Emlékezel-e még kedves olvasóm arra a hazai téli estékre . . .

Egyszerű, de tápláló, egészséges vacsora elköltése után anyjuk elszedi az asztalt. A gazda pipára gyújt. A jó öreg nagymama előszedi a fődozni valót, felteszi a szemüveget és várja, hogy mi lesz... Előkerülnek a kicsinyek is . . . Az egyik már ott himbálódzik édes apja térdén a másik kukorica-csutkából készített „bábu“-jának puha ágyat készít rongyokból, oda teszi a kandalló padkájára, hogy megne fázzon . . . Alig múlik el egy fél óra — csend van. A kicsinyek ártatlan tiszta szívvvel elgagyogják az estéli imádságot s aztán elpihennek . . . Csak a legidősebb, a fiú keresett ki valami kalendáriumot vagy micsoda könyvet, azt bújja . . .

— Hé . . . apjuk! Szólt most az anya, jér csak ide, nézd csak ezt a két kis angyalt . . . pedig a Pistát „alaposan“ megraktam máma, nem is tudom mit keresett a nagy ákácán, mikor se virág, se madárfiók nincs . . . Így az anya.— Az apa pedig lehajol és . . . két cuppáló forró apai csókot nyom a két angyal arcára . . .

A picinyek erre mosolyognak álmukban . . .

— **Ami kedves gyermekeink!** — Ennyit szólt az apa, s aztán leült az asztalhoz. — Jer ide anyjuk! Még korán van lefeküdni.

Dolga végeztével leül az asszony is.

— Mi van ott fiam? Kérdi az apa.

— Nem értem, apám, olvassa csak . . .

Az apa olvassa és magyarázza. Álmélkodva hallgatják. „Hej, de nagyot fordult a világkereke“... mondja — nagyanyó. — És az apa olvas; megmagyarázza, hogy az a „**Néppárt**“ a **keresztény katolikus emberek pártja**. — Hogy manapság nem elég imádkozni- ma ki kell lépni a **harctérre**, mert szent hitünket támadják. Majd egy szép történet jön sorra. Ezt is megmagyarázza az apa. A végén könnyes szemekkel kelnek fel, hogy pihenőre térjenek szivükben vigasztalással és üdvös tanulsággal. — **A lélek is megkapta táplálékát.**

Kedves téli esték, melyek úgy össze hozzátok a szíveket . . . üdvözlünk titeket . . .

Hát Amerikában?

Fáradtan ballag haza a kenyérkereső apa, hol a gyárból, hol a bányából, hol a kohók mellől... Benyit... Ugyan- az a kép, mint otthon... Itt is azok a kedves téli esték...

Igen. Olvasás a vége. Olvas ma mindenki — mindenütt. Ma az olvasás korát éljük . . . Táplálékot kíván a lélek is . . .

„Mondd meg, mit olvasol, és én megmondom ki vagy“. Ez a szállóige ma. Kedves keresztény katolikus lelkek, mivel táplálkoztok ti? Nézzétek csak. A lelki táplálék tulajdonságaira és hatásaira nézve nagyon hasonlít a testi eledelhez. Igaz-e, hogy némely ételben több, másban kevesebb a tápláló anyag? Ezt könnyeben, amazt nehezebben emésztí meg a gyomor. Igaz? Sőt vannak káros hatású romboló mérgek, melyek a gyomorba jutva tönkre teszik a szervezetet. Nos, éppen így vagyunk az olvasmányokkal. **Nem mind jó ám az, ami nyom-**

tatva van! A rossz olvasmány megöli a lelket. Sokkal hamarább, mint egy istentelen hitetlen pajtás. Válogasd meg tehát, mit veszel kezébe. Itt vannak a téli esték. Körül veszik asztalodat: nőd, idősebb gyermeked, jóra való burdosaid. Mért ne olvasnál nekik? Mért ne magyaráznád nekik a jó olvasmányt? Milyen felejthetetlenek lesznek ezek az esték, azoknak lelkében, akik téged hallgattak! Csak szépet, csak erkölcsösöt nekik. Te családapa! ne felejtsd el, hogy te nagyon nagyon sok jót tehetsz szeretteid körében! **Te vagy a királya, te vagy a papja családnak.**

— De hát mit olvassunk?

Mit-e? Van papod? Eredj hozzá. Kérdd meg, mint lelkiatyádat, ajánljon valami „jó olvasni valókat“ a téli estékre. — Ha nincs magyar papod, írj nekem, szívesen ajánlok vagy küldök neked válogatott szép olvasmányokat olyan potom áron, amilyeneken sehol nem kaphatsz.

„— Haha! Itt van ni! Hát ezért beszélt ez annyit? **Ez az ő biznisze.** Könyveket árul. Csalás.“ Így szól talán valamelyik burdosod.

— Nossze! Hanem megsúgom neked a titkot. De ez csak közöttünk maradjon, négy szem közt. — Nézd. **Én nem akarom, hogy te akármilyen könyvet olvass.** Te neked olyan könyv dukál, amely hitedet, **szent egyházadat nem sérti.** Nekem is ez kell. Nem a haszon. Neked is csak azt ajánlom, ami nekem jó. — Érted?

Hidd el, hogy úgy beszélek veled, mint szeretett barátommal. Hogy te hogy magyarázod az én szavaimat, az a te dolgod.

Szent Erzsébet napján.

Légy üdvözölt magyar király lánya,
Légy üdvözölt szent Erzsébet asszony!
Elhagyottak, szegényeknek anyja
Tekints reánk — oh, kérünk, e napon.

Nézz le reánk, kik hazánktól távol
Könnyek között hontalanul élünk;
Keblünk piheg gyárok s bányák mélyén,
Minden munkát öntöz a mi vérünk.

Pártviszály dúl. Testvér testvért támad.
Összetartók, egyek itt sem vagyunk!
Erőnk az vész, pusztulunk és veszünk,
Dúló vihar kifárasztja karunk . . .

Tekints le ránk szent Erzsébet asszony,
Irgalommal halld epedő imánk;
Jöjj közénk és tárd védkarod felénk,
Álld meg népünk', álld meg magyar hazánk'.

A pártviszályt távoztasd el tőlünk,
Boldoguljon a szenvedő magyar;
A hazátlan nyerje vissza honát,
Mely ápolta s sok szent hamvat takar.

Hős vér forrong ereinkben újra,
Kebelünkben szeretet-tűz lárгол,
Szeret téget, szent Erzsébet, itt is
A magyar nép hazájától távol . . .

Légy üdvözölt százezerszer Szentünk,
Szent Erzsébet Magyarország éke,
— Kit ünnepel Róma s a nagy világ. —
Tisztel, szeret Árpád hősi népe! . . .

A TISZTÍTÓ HELYRŐL vagyis PURGATORIUMRÓL.

Irta: Böhm Károly

Lord Ripon egy angol protestans, bizonyára nem valami közepszerű tehetség, sem valami istenfélő ember nem lehetett, mikor a protestans Anglia kormánya őt India (Ázsia) alkirályának, a szabadkőművesek pedig szektájuk ragymesterének tették. S mégis mi történt? Az, hogy Lord Ripon máma már nem szabadkőműves, hanem keresztény, s nem is protestans, hanem katolikus keresztény. S hogy történt ez? A sárga a kit ő igen szeretett, egyszer egy kirándulás alkalmával rablók kezébe esett; s általuk darabokra metéltetett. Lord Ripon e fölötti fájdalmában a vallásban vélte, hogy talál vigaszt. Ez is először történhetett életében. Esti sétáinál, minthogy a protestans templomok zárva voltak, betéretegetett hát pár percre katolikus templomba; s ezt ismételtén megtette; s itt látta, szintén talán életében először, hogy a katolikusok mily kegyelettel és áhitattal végeznek ájtatosságokat a szeretett megholtjaikért. Ez őt gondolkodóvá tette; kezdte a katolikus vallást tanulmányozni; az oratoriánások szerzetében kért oktatást; s így közren ükődve az Isten malsasztjával, mely minden tévelygőt majd szeretettel majd szigorral hivogat megtérésre, a katolikus kereszténység igazságáról meggyőződött, a szabadkőművességről leesküdütt s a protestantizmusból a katolikus egyház kebelébe tért, a melynek még most is, mint az angol gyarmatok minisztere, buzgó és szolgálatkész tagja. Egy halottakért való ájtatosság tehát elvezette Ripont a purgatorium hitcikkelyéhez; ez pedig, mert a kereszténységben mind szoros és megoszthatlan összefüggésben van, a többi hitcikkelyekhez, s utoljára igazhivővé tette; halára a protestans angol királyné kormánya s a szabadkőművesek részéről minden rosztól tarthatott. Most, midőn az egyház az egész világon, a halottak lelkeiért ájtatoskodik, ha'd pillants te is, katolikus hívő, mélyebben a dolog értelmébe, s elmélkedjél a tisztító hely mivoltáról.

Krisztus Urunk megváltott minket ugyan a büntől és bűn következményeitől, de nem oly értelemben, mintha a bűneinkért mi nekünk bűnhődnünk egyáltalán nem kellene. Ezt gondolni annyi volna, mint tagadni az Isten igazságosságát, amelyet pedig Isten le nem vetközött azért, mert irgalmasságával megváltott. A latrot az oldalán, azt is megváltotta, ugy-e? — a bűneit és megérdemlett örök kárhozatát is elengedte, egy két óra után való

üdvözülésről is isteni esküjével biztosította, de a keresztre feszítés és csonttörés kínjai alól föl nem mentette, habár azt is megtehetette volna. Tehát ő tőle is kívánt szatiszfakciót, elégtételt még pedig kinteljes bűnhődés képében. Mintha csak ezt mondta volna: a bűnödet megbocsátom, az érte járó örök bűnhődést elengedem, ennek fejében én áldozom föl magamat; véremmel vásárolok meg számodra a paradicsomot: de mert vétkeztél: egy ideig szenvedj, bűnhődjél te is, hogy ne csak én, hanem te is tudjad, mily szent és sérthetetlen az Isten s az ő törvénye; hogy ne csak én, hanem te is tudjad, mily keserves és átkozatos dolog volt elhagyni az Istent; — hogy ne csak én, hanem te is tudjad, mily nagy rossztól váltottalak meg; mert ha már az ideiglenes szenvedést ily iszonyatosnak találod, minő lett volna az örökkétartó? — bűnhődjél, hogy ne csak én, ártatlan, te éretted, hanem te is, bűnös, szenvedj magadért.

Igy van az a szent gyónással is, a hol Isten Jézus Krisztus engesztelő áldozatáért szintén megbocsátja az embernek a bűneit s megérdemlett örök büntetéseit, s megadja neki a mennyország birtokjogát; de igazságosságánál fogva megköveteli, hogy az ember is a megsértett Istenség tiszteletére bűnhődjék, ideiglenesen szenvedjen, vagy pedig vezekeljen, azaz bünbánati cselekedetek által ezeket az elszenvendendő büntetéseit megváltsa. Akik már ebben az életben az elkövetett bűneihez képest bűnhődött, vagy büntetéseit megfelelő bünbánati, vezeklési jócselekedetekkel megváltotta, annak lelke a halálban természetesen egyenesen üdvözü. De aki életében, aránylag a bűneihez, sem eléggé nem bűnhődött, sem büntetéseit teljesen meg nem váltotta megfelelő pönitencia cselekedetek által, annak lelke, habár bűnei meg vannak bocsátva, s a pokol elengedve a Krisztus kereszttáldozatáért, mégsem nyerheti el közvetlenül a Krisztus örökségét, hanem kell hogy elmaradt bűnhődését előbb kitöltse. Az ilyen léleknek tehát még egy bűnhődési állapot, vagyis mint mondani szoktuk tisztulási állapot kell keresztül mennie.

Azt a helyet, ahol ez történik, tisztítóhelynek, latinban purgatoriumnak nevezzük.

Aki komolyan elmélkedni akar; naponkint élni és halni tanulhat, mert a fölkelő nap mindannyiszor új életre serkent, a lenyugvó pedig a halálra figyelmeztet bennünket.

Hulló falevelek.

I

Hogy mérgezd meg fiadat . . . Töméntelen sokat hallhatunk már arról, hogy kell a gyermekeket istenfélelemben megbecsületességben fölnevelni. Nem árt egyszer már azt is megtudni, mi a legrövidebb és legbiztosabb út serdülő korban lévő fiaitok teljes elrontásához.

Szülők ide figyeljeteK:

1. Adjatok minél több költőpénzt a fickórak.
2. Sose kérdezzétek tőle kívül cimborál.
3. Kapukulesot a kezébe, hogy az éjjelnek bármely órájában tetszése szerint mászkáljon haza avagy el hazulról.
4. Verjétek jól a fejébe, hogy a becsülethez elég e két dollog: Sok pénz meg sima modor.
5. Szoktassátok ahhoz hogy ingyen senkivel se tegyen szivességet.
6. Világosítsátok fel, hogy minden kézimunka lealázó a mi-nek végzésére az ember fizetett cselédeket tarthat.
7. Mutassátok meg a „drágalátos“ előtt, hogy ti a templomot meg az iskolát semmire sem becsülitek.

Ha azután végezetül még ennyi „jó“ tanács se mételeyezi a ti kedves fiacskátokat, akkor ez bizonyára: **nem a ti hibátok lé-szen!**

II.

Üdvös feledékenység. Hibának ugyan hiba, ha az ember egyet-mást elfelejt, de szerencsére olyan dolgok is vannak, amikről minél előbb megfeledkezni igen üdvös és tanácsos.

Ugyan melyek azok?

1. Feledd el, ami rosszat mások beszéltek terólad.
2. Feledd el a kárt, amit más okozott neked.
3. Feledd el a szivességet a mit te tettél másnak.
4. Feledd el a napot, melyen jobb dolgod volt mint most.
5. Feledd el a mit mások ígértek neked.
6. Feledd el a pletykát, amit előtted locsogtak.
7. Feledd el a bánatot, mely neked nyugtalanságot okoz.
8. Feledd el a titkot, melynek őrzését reád bízták.

Ime a XX. század nyolc boldogsága.

Csernitzky István.

KRÓNKA.

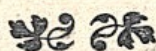
‡ A „Hajnal“ testvére. „Regnum Marianum, Marienreich“ címen a magyarországi német ajkú római katolikus hívők részére, itt amerikában, Northamptonban gyönyörű német hitbuzgalmi folyóirat indult meg. Akárcsak a Hajnal. Szerkesztője Sólmos Oszkár, northamptoni plebános. Tizenhat oldalon hirdeti kitűnő cikkekkel a magyarországi németajkú hívőknek az örök üdvösség útját-módját. Ha van valaki, aki igazi és őszinte szeretettel üdvözli ezt a kedves szép, gyönyörű havi lapot, úgy én vagyok az, de tudom, hogy velem érez, az Isten dicsőségeért lángoló minden magyar szív. Pártoljátok hát, kedves német ajkú honfitársaim a Regnum Marianumot. Én magyarul írok. Ő németül ír. De mindketten magyaroknak írunk. Az előfizetési ár. 70 cent egy évre!. Megjelenik minden hónapban egyszer. Cím: „Regnum Marianum,“ Northampton, Pa. Mutatványszámokat szívesen küld a „Hajnal“ is. M.G.

□ **Érdekes hitközség.** New York kínai negyedében (Chinatown) kedves mozgalom indult meg a copfosok között. Katolikus papot kaptak a francia születésű Montanar Vidor Bálint atya személyében, aki a kínai családokat bejárva, felköltötte buzgóságukat egy katolikus hitközség alakítására. Eleinte bizalmatlanul fogadták őt e furcsa öltözetű newyorki lakosok, de a mint megtudták, mi járatban van, szívesen tömörültek predikációja meghallgatására. Father Montanar pár nap múlva már 36 kínai gyermekkel katolikus iskolát is kezdett. Predikálásait rendőri engedéllyel a nyílt utcán tartja vasárnap estétként. Ha majd hívei száma megerősödik, templomkát is épít. Egyelőre a Mott Streeten lévő templom bészmentjében miséz nekik. Father Montanar, aki még csak 38 éves, éveket töltött Kinában. Beszél egymástól különböző négy kínai nyelvet és hat tájszólást. — A míg mindezt elsajátította, addig bizony alaposak lehettek az ő kínai!...

☞ **A kereszténység diadala Kinában.** Korszakalkotó jelentősége van annak a legújabb hirnek, melynek színtere a bálványimádásban megcsontosodott Kína. Chekiang és Fuhkian tartományok vicekirálya egyetlen egy rendelettel egyszer s mindenkorra betiltotta a pogány istenek tiszteletére rendezett körméreteket. A bálvány-imádó kínaiak ugyanis időről-időre processziókat ren-

dezek. Ezeknek költségére minden lakos köteles volt adakozni, akár pogány, akár keresztény. A körmenethez mindenkinek kellett csatlakoznia, a kinek háza előtt a csapat elvonult. Imáadászerű hódolattal volt kénytelen mindenki leborulni a bálvány-szobrok előtt. A melyik keresztény mind ezt vonakodott megtenni, azt legalább is félholtra verték, házát felgyújtották, jószágát lemészárolták vagy elhajtották, vetését tönkregázolták, a katholicus templomokat lerombolták, és nem egyszer egész falvak keresztény lakosságát száműzték. Az ily károk megtérítésére az üldözött keresztények még csak nem is gondolhattak. Némely helyen a missionáriusok kiváltságot eszközöltek ugyan bizonyos területek számára, csak hogy ez roppant fáradságos utánjárást igényelt, a mennyiben még a nagykövetségek pártfogására is volt szükség ily esetben. — Most ime, Istennek hála, egy csapással megszűnt a durva keresztény üldözés. Nem ugyan egész Kinában, a mely 400 millió lakossal dicsekszik, hanem a 19 tartomány közül csak a fentemlitett kettőben. De hát ezeknek lakossága 48 millió. Kezdetnek ennyi is elég, ha elgondoljuk, hogy a világ fenállása óta Kina történetében ily keresztény pártoló és szigorú törvényről tán még soha sem volt szó. — Örvendetes hír ez, minden igaz katholicusnak, hogy terjed az Isten országa a pogányok között . . .

Cs. I.

A szilaj paripa.

Egy lovast szilaj paripája keresztül hurcolt tuskön, bokron. Egy ismerőse találkozván vele, kérdi tőle: hová nyargal oly eszeveszetten? A lovas száguldó paripájára mutatva, felelé: „A hová ennek tetszik.”

Ilyképen vagyunk minden vágyunkkal, szenvedélyünkkel, ha ha azt ideje korán meg nem fékezzük. Visz, ragad hurcol bennünket mindig odább, odább a romlás biztos örvényébe.

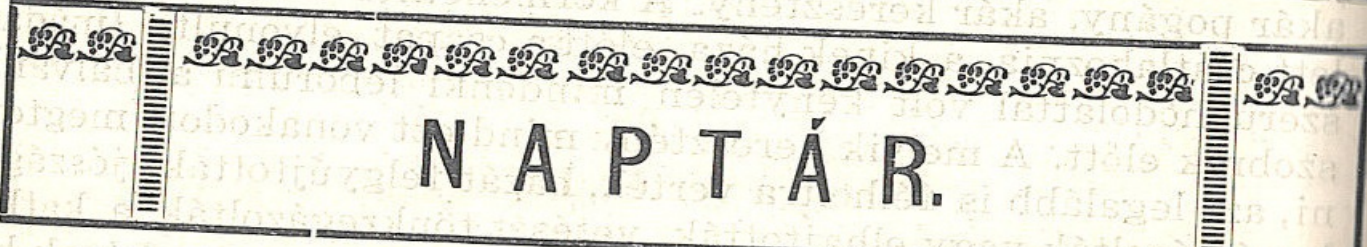
Hová, hová? . . . A hová az érzékenységnek, gyűlölségnek, a dicsőségvágynak, bosszúállásnak, a haragnak tetszik.

Először a főburdos szerepére, azután a szökésre, azután a gyilkolásra, s végül a villanyösszékbe vagy az akasztófára!

„Aki bünt cselekszik, a bűnnek rabja.”

Csizmadia Pál.

N A P T Á R.

- November 15. Vasárnap.** Pündösd után 23. ik Vasárnap. Szent Lipót örgróf.
- November 16. Hétfő.** Szent Ödön kanterburi érsek.
- November 17. Kedd.** Szent Gertrud szüz. — Csodatevő szent Gergely.
- November 18. Szerda.** Szent Venefrida szüz. — Szent Odo apát.
- November 19. Csütörtök.** Magyarországi szent Erzsébet.
- November 20. Péntek.** Valoisi Szent Bódog szerzet-alapító.
- November 21. Szombat.** A Boldogságos Szüz bemutatása. E napon ajánlotta fel Joachim és Anna a Boldogságos Szüz Máriát Isten szolgálatára a jeruzsálemi templomban.

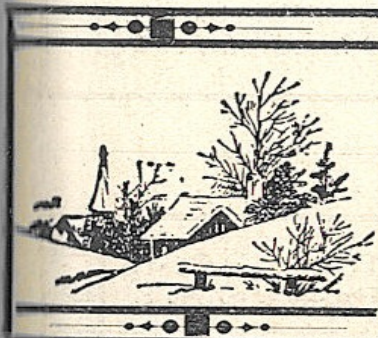
Tartalom. Téle esték. Irta Messerschmidt Géza passaici plébános. — Szent Erzsébet napján. Irta Rickert Ernő st. pauli papnövendék. — A tisztítóhelyről vagy purgator umról. Irta Böhm Károly newarki plébános. — Hulló falevelek. Irta Csernitzky István me adooi plébános. — Krónika. Irta Csernitzky István. — Szilaj paripa. Irta Csizmadia Pál throopi plébános. — Naptár. — Apróság.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95. Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor. Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cim: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálás.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Európa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán- vagy középület, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége: AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartóan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
16 éve építézmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

MOSKOVITZ EMIL

.. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. ..

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse : berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J... A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz a „HAJNAL” kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalahatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2900 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot — mondhatnám — egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. —

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

Közjegyző

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihazatni, például birtokeladásból, árvapénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkísérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

  HAJNAL

No. 37. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Nov. 12. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben